

Pismo o dogodkih v Ljubljani pred prihodom Tita

Piše begunec

Vse je bilo pripravljeno in čakati je bilo samo na pravi trenutek za udar. Zdi se, da bi bil čas za to 28. aprila, kakor ga je postavil Narodni odbor, pa so nastale tedaj nove težave. Prav malo domobrancev je bilo takrat v Ljubljani, ker so prav v tistem času naskakovali še zadnji komunistično postojanko Kočevski Rog. Prebili so Rog in korakali v Belo krajino, odkoder so se komunisti umikali in se priključevali Drapčevičevi brigadi, sestavljeni iz Grkov, Italijanov, Bolgarov, Albancev in črnogorcev in usmerjeni na Reko in Trst. Skozj Ljubljano pa so se valile divizije Nemcev, večinoma motorizirane, ki so bežale iz Hrvaške. NO je mislil, kako bi pozval domobrance iz Bele krajine v Ljubljano, kjer bi pomnožil njihove vrste s tajno mobiliziranimi člani "Slovenske legije," pa se je tedaj pokazala nevarnost na Primorskem, kjer so se srbski četniki in slovenske varnostne straže umaknile čez Sočo k zapadnim alirancem. Ob enem z njimi je šel general Andrej, poveljnik vse slovenske vojske in primorski član Narodnega odbora za Slovenijo. Ta je zaveznikom predal spomenico v imenu NO. Narodni odbor je v teh dneh mislil na udar, pa se je bal — nove Varšave. Nemci v Ljubljani so bili oboroženi s težkim orožjem, dočim je bilo naših premalo in nismo mogli brezpogojno računati na zavezniško pomoč, ki se je ustavila za Sočo. Verjetno je, da bi zavezniki mirnodušno gledali našo borbo, kakor so Rusi varšavsko. Zato so skušali politično pritisniti na nemškega generala Roese-

nerja, da bi kapituliral in predal orožje slovenski narodni vojski. Za posredovanje pri Nemcih z zahtevo po kapitulaciji hotel NO vporabiti gen. Rupnika. Da bi pa prišel z njim v stik, se je obrnil na škofa Rožmana kot na nepolitično osebnost in kot veliko moralno avtoriteto. Tako je prišel gen. Rupnik prvič v stik s podtalnim političnim vodstvom 28. aprila.

Videti je bilo, da je bil gen. Rupnik pripravljen odstopiti in posredovati pri Nemcih v smislu zahteve NO. Toda njegova okolica ga je naščuvala proti političnemu vodstvu. Zdi se, da je Roesenerja še podžgal proti sedaj znanemu NO, namesto da bi posredoval za predajo. Imenoval je polkovnika Krenerja,

vodnika domobranstva, za generala in skušal sam osnovati svojo vlado. Toda polkovnik Krener ni sprejel njegovega imenovanja, niti se ni našel med politiki nihče, ki bi vstopil v njegovo vlado, razen njegove najozje okolice. Tedaj pa je NO za Slovenijo, dne 3. maja ob 7. zvečer sklical tajno zasedanje slovenskega parlamenta v sokolsko dvorano na Tabor. Udeležilo se je čez 300 oseb, predstavnikov nekdanjega političnega življenja kakor tudi javnega delovanja. Tu so bili škof, poveljniki domobranstva, vsi člani NO, novinarji itd. Dvorana je bila okrašena s slovenskimi zastavami in z jugoslovanskim državnim grbom. Narodni odbor se je predstavil pred parlamentom, ki je izvolil za svojega predsednika Franceta Kremzarja, urednika "Slovenec." Ta je po lepih uvodnih besedah, kjer se je spominjal ide-

ala naših prednikov "zedinjene Slovenije" naših žrtev v boju proti komunističnim zaveznikom Sovjetije, in tudi našega upanja v zapadne zaveznike podal besedo tajnikoma NO. Smajdu in Zajcu. Prvi je podal svojo zgodovino podtalnega boja in dela NO. ter prebral izjavo z dne 29. oktobra 1944, javil ustanovitev slovenske narodne vojske in prebral imenovanje polkovnika Krenerja za generala. Imenovanje je polkovnik sprejel, dočim je to od strani Rupnika odklonil.

Slovenskemu narodu!

Drugi tajnik pa je prebral izjavo prve slovenske poslanske zbornice z dne 3. maja 1945, ki je zopet važen dokument in se glasi:

V smislu Atlantske listine in drugih svečanih izjav demokratičnih zaveznikov o svobodni odločitvi in demokratični ureditvi narodov

Narodni odbor za Slovenijo v odločilni in usodni zgodovinski uri slovenskega naroda proglašča

da je vse ozemlje, na katerem prebivajo Slovenci, ustanovljena narodna država Slovenija kot sestavni del demokratično in federativno urejene Jugoslavije.

Narodni odbor za Slovenijo postavlja slovensko vlado kot začasni najvišji upravni organ za območje narodne države Slovenije.

Slovenska narodna vojska je prevzela skrb za red in mir v narodni državi in bo zavarovala slovenske meje. Slovenski domobranci in druge narodne oborožene enote so se stavile v službo narodnemu odboru Slovenije, že položile vojaško prisego kralju in slovenskemu narodu ter s tem vstopile v narodno vojsko kot sestavni del kraljevske jugoslovanske vojske v domovini.

V narodni državi Sloveniji bo mogla vsaka stranka po načelih

svobode in demokracije razvijati svoje sile in uveljavljati svoja stremjenja. Zato poziva Narodni odbor za Slovenijo vse stranke, da z njim sodelujejo in tako omogočijo politično in socialno konsolidacijo slovenskega naroda.

Narodni odbor za Slovenijo poziva vse Slovence k obči spravi, da ne bodo skromne in oslabiljene narodne sile vezane v notranji borbi, ko jih v tem zgodovinskem trenutku rabimo sproščene in enotne za uresničenje najvišjih narodnih koristi. Zato vabi partizanske oddelke, da takoj ustavijo vse sovražnosti proti slovenski narodni vojski in vse nastope proti miroljubnemu slovenskemu prebivalstvu, da tako preneha strahotno bratomorno krvoprelitje.

Narodni odbor za Slovenijo poziva vse Slovence, da v tem odločilnem trenutku ohranijo narodno disciplino, da se vedejo do vseh dostojanstveno, da opustijo vsako osebno obračunavanje in sledijo ukrepom narodne vlade.

Ljubljana, ki postane prvič v zgodovini po zaslugi zmagovitega zavezniškega orožja in naših naporov prestolnica Zedinjene Slovenije, mora biti vsem vzor narodne zavednosti in državljske discipline.

Zaupajoč v Vsemogočnega Boga, ki vodi usodo narodov, in zanašajoč se na podporo velikih demokratičnih zaveznikov poziva Narodni odbor za Slovenijo k sodelovanju za blagor domovine, k edinosti in spravi, ker je le s tem zagotovljen obstoj in napredek slovenskega naroda.

Živela narodna država Slovenija!
Živela federativna krajevina Jugoslavija!
V Ljubljani, dne 3. maja, 45.

Po pozdravu zastopnika jugoslovanskega odbora Hrvata Predoviča je predsednik prebral brzojavke kralju Petru, pred-

sedniku Trumannu, predsedniku vlade Churchillu in ministru Kreku, v katerih je javljal ustanovitev in osvoboditev, prosil za zaščito in zasedbo po aliranih zapadniških silah. Nato je bila zgodovinska seja samo prekinjena, da se med tem osnuje vla-

da, ki naj prevzame Slovenijo. Ta zgodovinska seja se je vršila z velikim navdušenjem ob popolni soglasnosti. Zjutraj je izšel "Slovenski glasnik" v slavnostni obliki in predal (Dalje na 5 strani)

Gradbeni material za popravo hiš

ZIDARSKÉ POTREBŠČINE, CEMENT, OMET, ODBODNE CEVI, OPEKA, BLOKI, TILES, MATERIAL ZA DRIVEWAY, ZIMSKA OKNA IN MREŽE
Za točno in vestno postrežbo pokličite
GLenville 1280

HARRIS - MURRAY, Inc.
560 E. 99. St.
30 LET ZANESLJIVE POSTREŽBE

MONCRIEF Furnezi

Kvaliteta — Vrednost več kot 50 let.
Vprašajte vašega MONCRIEF trgovca.
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

A. GRDINA & SINOVI

Pogrebni zavod
1053 EAST 62nd ST. Henderson 2088
Ambulančna posluga podnevi in ponoči

Vi bi hitro nadomestili razbito okno

... izguba toplote prihodnjo zimo vas bo stala morda še več!

Sedaj je čas, da začnete hraniti z INSULACIJO

... za 15% do 25% prihranka na toploti ... več enakomerne toplote, hladneje poleti, topleje pozimi.

ZIMSKA OKNA IN VRATA

... za 10% do 20% manj stroškov pri kurjavi ... nič več prepaha in potenja oken ... čistejši dom ... manj ropota od zunaj ... in ne pregledite ekstra prihranke in vdevanjem vremenskih obojev.

Stopite k najbližjemu stavbeniku-trgovcu za ta material in postrežbo. Pokazal vam bo, kako hitro se vam bo izplačalo deti v vašo hišo zimske izboljšave.

THE EAST OHIO GAS COMPANY
naravni plin in postrežba naravnega plina

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO.'S BASEMENT

Novi **CASUAL** stili v lepih, toplih

SUKNJA

22.90

Suknje, ki jih boste nosile kom vse sezone—dan za dan in jih imeli radi, radi njihovi tičnosti in dobrega kroja vsak slučaj. Okrašene s širimi ovratniki ... ali s širimi ovratniki, ki se zapirajo ob vratu, te suknje imajo podlogo in srednjo podlogo imajo najnovije linije, pristojajo za nošo z sušilni širni izberi raznih barv 10 do 20 za dekleta in ženske

PISMO O DOGODKIH V LJUBLJANI PRED PRIHODOM TITA

(Nadaljevanje s 4 strani)
 cenzure ter je vžgal kot...
 Toda "Jutro" je izšlo...
 dalo predhodno cenzuro...
 v popoldanskih urah...
 brez omembe slavnostne...
 mentarne seje. Nanjo ni...
 kljub povabilu niti za...
 Videti je bilo, da so...
 vsaj nekateri, že v...
 OF. Tako je bil vtis do...
 oslabljen. Toda zastave...
 in zavezniške — so...
 s streh in oken. Slo...
 vojska je razorožila pre...
 skupin na Ježici...
 krog 8 dopoldne objavil...
 general Roesener obsed...
 zastražil vsa javna...
 navozil topove v sre...
 mesta ter vsa križišča za...
 strojnicami. Spričo...
 števila domobrancev...
 ljubljani, ki so se na mejah...
 borili proti vdoru Dapče...
 brigade ter spričo molka...
 čet za Sočo, katera...
 prošili za zasedbo, ni bilo...
 na napad na Nemce, ki...
 dobivali vedno nove čete iz...
 take. Lahko bi se zapletli...
 ki bi imel za posledico...
 pokolj, in bi nikomur...
 koristil. Tako obsedno...
 je trajalo dva dni. Med...
 je Rupnik odstopil in vlada...
 odbora je 5. maja...
 prevzela posle. Isti...
 bila sestavljena komuni...
 vlada v Ajdovščini. Vla...
 s svojimi četami z lah...
 pirala komunističnim č...
 Dapčevićem, toda radi za...
 zaveznikov je postal po...
 jasen. Kljub odporu proti...
 ničnim četam, bi ne na...
 vojska nikake o...
 pri nikomur. Zato je vlada...
 skleniti, da se umakne...
 k zapadnim zaveznikom...
 se je še tisti dan v...
 priključila Gorenjsko...
 zastopnika. Nato se je...
 čez Ljubelj v Celovec...
 v Lienz. Prvi zastop...
 so prišli v stik z za...
 armado pred Innicho...
 kar so se vrnili v Lienz...
 prišli pod območje Angl...
 vladno se je umak...
 škof dr. Rožman, kate...
 komunisti grozili, da ga...
 pretega ubijejo. Z njim je...
 civilnega prebivalstva...
 narodna - vojska. O...
 množice, ki so bežale iz

Ljubljane in od drugod niso več prišle čez mejo. V Ljubljano je prišla 9. maja Titova vojska — Grki, Bolgari, Italijani, Črnogorci itd. in šele nato drugi dan slovenski partizani. Tako so slovenskim komunističnim četam že drugič pomagali tužji do zmage. Tragično pa je, da se je vojska, ki je imela vse slovensko ozemlje očiščeno komunizma, morala umakniti, ker je tako velevala zunanja politična situacija. Postali smo žrtev dogovorov velikih treh, po katerih je Jugoslavija pripadla sovjetsko sfero. Slovenska vojska se je borila za to, da bi bili Slovenci prištet zapadni Evropi, toda usoda nas je proti naši volji pahnila v roke nasilni domači manjšini, ki je našla vso oporo v Sovjetiji. V imenu demokratičnih načel je bil napravljen greh ki ga bo bodočnost morala popraviti, sicer bi bil ves boj zapadnih velesil vseh štirih let — brez smisla. S porazom enega tiranizma je zmagal drugi, ki je morda še silnejši in nevarnejši tudi za tistega, ki ga je podpiral in vodil do zmage. Zeleli bi, da ne bi bila to Pyrlova zmaga zapadnih velesil.

Končam pa naj danes to pismo z najboj tragičnim dogodkom zadnjih štirih let, z novo turjaško tragedijo, ki je še vse bolj strašna, kajti ne izvira iz boja, ampak iz prevare. Vso to vojsko, ki se je s podtalnim delom, ki je šlo za rešitvijo Slovenije, organizirala vsa ta leta najprej v vaških stražah, potem v domobranstvu in nelegalnih edinicah, vso to vojsko, katere člani so obveščali s smrtno nevarnostjo štab maršala Aleksandra o premikanju sovražnih čet, o pošiljanju vojnega gradiva na italijansko fronto i. t. d. in za to prejeli zahvalo, vso to vojsko so potem, ko so jo aliirane oblasti že sprejle in ji zagotovile zaščito — vrnilo v celoti razoroženo v roke Titovih tolp, da jo kot čredo ovac pokoljejo. In vračali so jih kljub svečanim zagotovilom, da jih vozijo v Palmanuovo — v Italijo. Tako so fantje padali v žrelo krvoločnega volka.

Večina teh borcev je že poklanih. Odnegli so jih valovi Save in Drave, padli so v koveških gozdovih, trohne po kraških jamah. To je tragičen konec vojske, katere napor za zavezniško stvar in za ohranitev narodne zavesti niso zaslužili takega konca. Najlepši cvet slovenske mladine je padel. . . Verjetno, da je padel kot seme na rodovitna tla. Resnično: Zdaj bodo začeli ti junaki podtalnega boja šele pravo, resnično podtalno delo iz svojih grobov, kajti v nas in naših potomcih bodo živeli kot borci za novo svobodo, novo demokratičnost in za novo združeno Slovenijo, zapadno evropsko orientirano.

Opeklina

Opeklina namažemo z oljem ali bolje z zmesjo pol lanenega olja in pol apnene vode. Mažemo lahko tudi z mastjo, vazelinom ali borvazelinom, nekateri priporočajo taninovo mazilo. Mehurje naj odstrani zdravnik. Ne umivajmo opeklin z vodo.

Razpoke v linoliju

Male razpoke, ki nastanejo v linoliju ali platnu, s katerim imamo pokrite pode v naših kuhinjah ali sobah, se prav lahko zaceli z ragretim oljem. Najprej je treba linolij prav dobro pomiti in suho zbrisati predno se ga namaže z oljem. Kar ostane olja še na platnu, ga moramo zbrisati ali pobrati z mehko suho cunjjo; nato pa pustimo platno 48 ur, da se dobro osuši predno ga zopet pomivamo.

— V mestu Topeka, Kan., je postava, ki določa za vsako poslopje zadostno število pljuvalnikov.

1915

1945

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrti, in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt posegla v našo družino in nam o dvzela našega dragega soproga in očeta

Stanley Zurga

ki je po dolgi in mučni bolezni, spreviden s svetimi zakramenti za umirajoče zatisnil svoje mile oči, ter se preselil v večnost dne 18. avgusta 1945, v starosti 30 let. Rojen je bil v Clevelandu 23. aprila 1915.

Po opravljeni pogrebni sveti maši zadušnici v cerkvi sv. Kristine je bil položen k večnemu počitku dne 22. avgusta 1945 na Calvary pokopališče.

Tem potom se želimo prav pristrčno zahvaliti Rev. Marinciču za opravljeno pogrebno mašo in druge cerkvene obrede, kakor tudi za molitve v kapeli večer pred pogrebom. Pristrčna hvala Rev. A. Bombach za podelitev svetih zakramentov in obiske na domu.

V dolžnost si štejejo, da se prav pristrčno zahvalimo vsem številnim prijateljem, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s krasnimi vencami in sicer: Mr. in Mrs. Anton Kolenc, Frank, Tony, Elmer in Joe Kolenc, Mr. in Mrs. John Zurga in družina, Miss Mary Zurga, Mrs. Frances Sterle in hčere, Mr. in Mrs. Matt Mavko Madison, O., Mr. in Mrs. Ellicott in sinovi, Mr. in Mrs. Joseph Perusek, Mr. in Mrs. Koskovec, Mr. Frank Skabar, Mr. in Mrs. Di Lillo, Mr. in Mrs. Frank Petrovic, Mr. in Mrs. Matt Ule, Mr. in Mrs. Matt Krasovec Sr. Johnstown, Pa., Mr. in Mrs. Matt Krasovec Jr. Johnstown, Pa., Mr. in Mrs. T. Schultz, Mrs. Helen Bozich in družina, Frank Simoncic družina, John Copic družina, Mr. in Mrs. Anton Luzar in družina, Mr. in Mrs. James Stepic, Mr. in Mrs. Frank Znidarsic in družina, Mr. in Mrs. Mohorcic in sinovi, Mr. Frank Beck in družina, Employees Benefit Association Lincoln Electric Co., Lincoln Electric Inspection Dept., Allen, Darleen in Virginia, prijatelji in sosede iz Wilmore St., Mr. in Mrs. Frank Benedict, Mrs. Rose Koren in hčere, dr. sv. Jožefa št. 169 KSKJ, Mrs. Mike Salvatore, Mrs. Nick Salvatore, Mrs. Carmen Tarantino, Mrs. Dominic Tarantino, Mrs. Ernest Lucarelli, Mrs. Mike Di Corpo, Mrs. Anthony Federico.

Našo iskreno zahvalo tudi vsem, ki so darovali za svete maše, da se bodo brale za blag pokoj njegove duše in sicer: Mr. in Mrs. John Zurga, Miss Mary Ann Zurga, Mr. in Mrs. Anton Kolenc 1117 E. 63. St., S/Sgt. Frank Kolenc, Pfc. Anthony Kolenc, Sgt. Elmer Kolenc, Mr. Joseph Kolenc, Mr. in Mrs. Louis Elliott in sinovi, Mr. in Mrs. Tony Di Lillo, Mr. Frank Skabar, Mr. in Mrs. Matt Mavko Madison, O., Mrs. Frances Sterle, Mr. in Mrs. Ed. Mavko, Mrs. Jenie, Mohorcic in družina, Mrs. Mary Stepic, Mr. in Mrs. T. Grajzar, Seday in Zupancic iz Thames Ave., Mr. in Mrs. L. Klemencic, Mr. in Mrs. Matt Kastelic, Mr. in Mrs. John Urbancic, Mr. in Mrs. Krolnik, L. F. Kotnik, Mr. in Mrs. Frank Yager, Mr. in Mrs. Ostrellich, Mrs. F. Kozlevcar in hči, Mr. in Mrs. J. Lekan, Mr. in Mrs. Albert Kotnik, Mr. Michael Teich, Mr. in Mrs. Frank Bencina, John in Fannie Simoncic, Mr. in Mrs. F. Pika in sinovi, Mrs. Mary Strauss in družina, Mr. in Mrs. John Kromar, Mr. in Mrs. Tony Teich Parkgrove Ave. Mr. John Simoncic Sr. Carl Ave., Mrs. Anna Zerko in družina, Mrs. Mary Bizjak, Mr. in Mrs.

F. Baraga, Mr. in Mrs. Frank Koss in družina, Mr. Frank Mačekar, Mrs. Anna Jezerinac, Mr. in Mrs. J. Konec, Mr. Frank Kovach družina, Mr. Jim Stepic in hči, Mr. in Mrs. A. Urbas in družina, Mr. in Mrs. A. Mullec, Mr. in Mrs. Gus De Frane, Mr. Jack Mavko, Mr. Jerry Mavko, Mrs. Brezovar, Mr. in Mrs. Hrovatin, Miss Mally Godec, Mr. in Mrs. Vic Sustarsic, Mrs. Frances Bense, Miss Frances Siman, Mr. in Mrs. Joe Gray, Mrs. Helen Mally, Mrs. Valentic, Mr. in Mrs. Andy Slogar, Mr. in Mrs. Anton Zigman, Mrs. Mary Walter, Mr. in Mrs. Thomas Kerins, Mr. in Mrs. Ed. Watts, Mrs. Dezelan, Mr. in Mrs. F. Petrovic, Mr. in Mrs. Louis Strass, Mrs. Frances Krainz, Mr. in Mrs. J. Lekan Sr., Glazar družina, Bishop Rd. Wickliffe, O., društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ, Mrs. John Burns, Mrs. Traska družina, Mrs. Kolar, Mr. in Mrs. Frank Jagodnik, Mr. in Mrs. Wm. Kastelic, Mary, Ann in Ella Dietz, Mrs. H. Lewandoski, Cowper in Zupancic iz Thames Ave., Mr. in Mrs. J. Znidarsic, Mrs. Trebec in hči, Mrs. Ida Pajk, Mr. Frank Kisovec.

Pristrčna hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile pri pogrebu brezplačno in sicer: Al. Paulin, Mrs. H. Lewandoski, Tony Di Lillo, Mr. John Lekan, Mr. Frank Kovac, Mr. Louis Zupancic, Mr. Joseph Chester, Mrs. M. Ule, Mr. Frank Beck, Mr. Matt Mavko, F. Petrovic, Joseph Koskovic, Mr. Elliott, J. Lanyan.

Pristrčna hvala vsem, ki so nam poslali sožalna pisma in karte. Lepa hvala vsem, ki so ga obiskovali v njegovi boleznih, ter ga tako tolažili in mu krajsali njegovo trpljenje. Iskrena hvala vsem, ki so ga prišli kropiti na mrtvaškem odru, kakor tudi vsem, ki so se udeležili pogreba, še posebno pa tistim, ki so prišli tako daleč izven mesta.

Pristrčna hvala članom in članicam društva sv. Jožefa, ki so se v tako velikem številu udeležili pogreba, ter ga tako častno spremili na zadnji poti do groba, še posebno pa nosilcem krste. Lepa hvala tudi St. Joseph Cadets za tako lepo častno stražo.

Pristrčna hvala vsem, ki so nam na en ali drug način kaj pomagali, nas tolažili in nam bili v toliko pomoč v teh žalostnih dneh.

Če smo pomotoma kako ime izpustili prosimo, da nam oprostite, ker želimo se vsem prav pristrčno zahvaliti.

Iskreno hvalo moramo tudi izreči A. F. Svetek pogrebni zavodu za vse tako postrežljivo naklonjenost ter tako lepo urejeni pogreb.

Ti, preljubljeni soproga in oče, volja Vsemgočnega je bila, da si nas moral zapustiti ter se preseliti v večnost. Le gomila Tvoja je nam ostala in v srcih naših blag spomin.

Teško smo od Tebe se ločili, izguba Tvoja pustila srca je otožna, ki so tako iskreno Te ljubila, k Bogu prošnje zdaj pošiljajo.

Le spavaj dragi Ti pokojno, v grobu hladnem mir Ti bodi. Trpljenje, trude te' stoterno povrne mili naj Gospod.

Zalujoči ostali:

- JOSEPHINE ZURGA, soproga;
- MARYANN, hči;
- JOHN, brat; MARYANN, sestra
- IN VEČ SORODNIKOV.

Cleveland, O., 21. sept. 1945.

BLAG SPOMIN
 OBLETNIČNE SMRTI ISKROVNO LJUBLJENE IN NIKAR POZABLJENE MATERE

Kršniške Hegler

... dan za...
 radi...
 tega...
 ašene...
 ali...
 je zap...
 je imaj...
 jo pod...
 linij...
 o z suš...
 jih bar...
 eta in...

... O. 21. sept. 1945.

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Deklica na desni strani Valdemarovi je visela s svojim pogledom neprenehoma na ustnicah očeta Dobrogosta, ki ga ni še nikdar slišala tako govoriti, modre oči so ji tudi postajale mokre, toda bilo je kakor da se cvetovi na njenem obličju v turosi razvijajo vsak trenutek vabljivejše in vabljivejše . . . Njeni lasje so bili razpuščeni kakor nevestini, na glavi je imela priprost zlat obroček z lovorovim vencem, s katerega ji je padal na snežno belo oblačilo rdečebel trak iz najtežje svile, na obrazu polprozoren pajčolan, okoli boka prepasan blankiten pas, na katerem so bile z zlatom vezane orlice . . . Nevesta je bila krasna; toda

V BLAG SPOMIN
ČETIRTE OBLETNIČNE SMRTI NAŠEGA PRELJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA

JOHN STIH

ki je za vedno zatisknil svoje trudne oči dne 21. septembra 1941.

Štiri leta so sedaj potekla, kar Bog poklical Te je k sebi, pozabili Te nikdar ne bomo, spomin v srcu je ostal.

Počivaj mirno, ljubi oče, kjer ni trpljenja ne skrbi, počivaj dragi moj soprog in prosil ljubega Boga za nas

Zalujoči ostali:

MARY STIH, soproga;
JOHN in JOSEPH, sinova;
MARY, FRANCES, LOUISE, CHRISTINE in JOSEPHINE, hčere.
Cleveland, O. 21. sept. 1945.

V BLAG SPOMIN
OSEMNAJSTE OBLETNIČNE SMRTI NAŠEGA NEPOZABNEGA OČETA

Dominik Perko

ki je za vedno zatisknil svoje milne oči 21. septembra 1927.

Zdaj v grobu mirno sniva in počiva sladko naj, Bog daj njega duši blagi večni mir in sveti raj.

Zalujoči ostali:

OTROCI.

Cleveland, O., 21. sept. 1945.

"In zdaj se obračam kot prosilec k vama, jasna gospa in ti knez!"

Kraljevič Valdemar, katerega glas je zvenel v pričetku krepko, je te besede komaj dogovoril. In tudi si je po njih globoko oddahnil.

"V čem, kraljevič, bi ti mogel koristiti jaz — V čem bi ti mogla biti uslužna moja soproga?"

Premisla so Valdemarove besede res presenetile.

"Prosim vaju za roko vajine hčere!"

Kraljevičeva lica so zopet zardela v tako nenavadni škrlatni barvi.

"Knez, premisli si to-le: sem brezdomovinec, danes tukaj, jutri tam . . . Ti podeduješ slaven prestol in s prestolom krasno krono . . . Moja hči bi ti ne mogla prinesiti za doto nič, čisto nič . . ."

Premisl je govoril z ledenim glasom in na njegovo obličje je zopet stopil oni čudni, temni izraz.

"Zlato srce, kristalno dušo, angelsko voljo, jasni vojvoda!" je pristavil sicer z mirnim, toda trdnim glasom oče Dobrogost.

"Drugega ne iščem . . ."

Premisl se je zagledal v tla, Adleta se ga je skoro zbala.

"Ne zavržeš me. Veselil sem se današnjega dneva tako, da mi tega ne moreš verjeti."

"Nemogoče. Moja hči je še mlada, še takorekoč otrok . . ."

"Počakam!"

"Nemogoče!"

"Vojvoda!"

"Privolil bi le tedaj, če bi se vrnil v dedino svojih očetov, če bi zasedel prestol Hradčanski, če bi si bila enaka. In če hočeš, da ostanemo tukaj in nam ne bo treba proč, se te stvari več ne dotikaj."

Premisl je še vedno svoj pogled upiral v tla, čista kakor steklo, gospa Adleta danes ni mogla razumeti svojega soproga, in njegove besede tudi očetu Dobrogostu niso bile po volji.

Ko bom na Hradčanih v svoji Pragi, pridi, spomni me moje obljube, in Bog mi je priča, da ti hčerine roke ne odrčem. — Med tem si ostaniva dobra prijateljaja."

V nasprotnih vratih je naenkrat nastal šum: prihajala je nevesta z Draguško in s celim zborom devic, oblečenih v bela oblčila, — onih, ki so bile ž njo v Arkoni in so se zaobljuvile Svantovitu, dokler ne bo domovina svobodna.

Tudi nevesta je bila že veselejšega obličja in mirnejše duše. Videti je bilo, da ji sreča šele zdaj prehaja iz srca tudi v oči.

Nato so vsi sedli za mize, pokrite s snežnobelimi prtji, visečimi skoro do tal.

Kraljevič Valdemar je zopet ves čas z dušo in pogledom visel na deklici, ki mu je sedela nasproti.

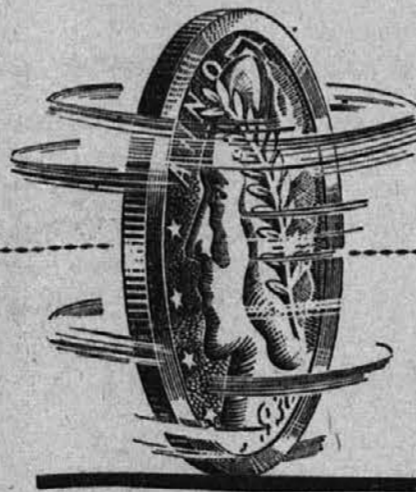
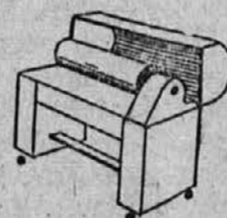
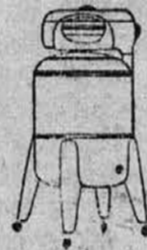
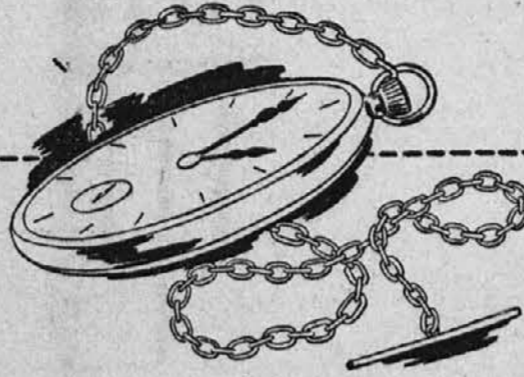
In komaj so sedli za mizo, je vstopil starosta Ljudevit, se poklonil pred kraljevičem in Premislovo rodbino ter rekel: "Pred nekaj trenotki je prišel mlad pevec, govori čisto slovanščino, slišal je baje o današnji svatbi, in če je visokim gostom ljubo slišati njegov spev, se hoče pokoriti vsem ukazom."

"Naj vstopi," je rekel Valdemar.

V tem trenotku je vstopil v dvorano mlad mož temno rjavih las z lahnm mahom nad gornjo ustnico in na bradi, se priklonil na vse strani in obenem bistro opazoval goste . . .

(Dalje prihodnjic)

V 15 ameriških državah ni priča veljavna na sodniji, če izjavi, da je ateist, to je brezverec.

Počakajte . . . in pametno storite!

TO JE NAMEN ZA VARSTVO

VAS, NAŠIH ODJEMALCEV

Naš poklic je prodajati blago. Toda naš poklic je tudi gledati na to, da so naši odjemalci zadovoljni. Zato vas Grdinova prodajalna s pohištvom urgira, da premislite . . . če je bilo kdaj pametno nekaj kupiti, "ne da bi stvar prej videli"?

Nas se je vprašalo, naj vzamemo naročila vnaprej za pralnike, ledenice, radije in druge take udobnosti za dom, čeprav nimamo še vzorcev za kazati.

Nekateri izmed vas ste pripravljene kupiti stvar, ki je še niste videli, toda mi vam priporočamo, da čakate na izbiro. Ako MI ne kupimo ne da bi stvar videli, mislimo, da nimamo pravice vprašati VAS storiti nekaj takega. **Počakajte, da lahko VIDITE blago, ki ga želite kupiti!**

GRDINOVI so prej imeli in bodo zopet kmalu imeli veliko zalogo teh hišnih potrebščin, vključno najbolj znanih izdelkov, na katere čakate. Zato, čeprav radi vzamemo vaše ime, pa vas NE BOMO silili, da kupite blago, dokler niste videli vzorca.

Mi vas bomo obvestili, kadar bomo imeli blago na prodaj . . . kot vam tudi povedali, kdaj vam lahko pripekljemo na dom. Po našem mnenju je to najbolj poštena posluga, ki vam jo moremo dati.

A. Grdina in Sinovi

TRGOVCI ZA
WESTINGHOUSE - MAYTAG - UNIVERSAL -
GRAND - APEX

6019 St. Clair Ave.

15301 Waterloo Rd.

Kupujte Victory Bonde!

PLES v korist vojakom iz okolice Waterloo Rd.

V NEDELJO 23. SEPTEMBRA
ob 7:30 zvečer
ZA PLES IGRA VADNAL ORKESTR
Vstopnina 60c.
VSI DOBRODOŠLI